

Quickscan natuurtoets

Ontwikkeling vrijstaande woning

Meentsestraat 106 te Giesbeek

De heer J. Witjes

Quickscan natuurtoets

Ontwikkeling vrijstaande woning

Meentsestraat 106 te Giesbeek

Opdrachtgever: De heer J. Witjes

Projectnummer: 3433.01

Datum: 12-03-2021

Projectleider en rapporteur: Laura Tilleman

Autorisatie: Jur Metselaar

Opdrachtnemer: Buro Ontwerp & Omgeving
Velperweg 157
6824 MB Arnhem
Postbus 2033
6802 CA Arnhem
info@ontwerpenomgeving.nl
www.ontwerpenomgeving.nl

INHOUD

Pagina

1	INLEIDING	3
2	PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN.....	4
2.1	Beschrijving projectgebied	4
2.2	Algemene constatering	4
2.3	Geplande werkzaamheden	5
3	WERKWIJZE.....	6
3.1	Bureauonderzoek	6
3.2	Veldbezoek	6
3.3	Betrouwbaarheid	6
4	BELEIDSKADER	7
4.1	Algemeen	7
4.2	Gebiedsbescherming	7
4.3	Soortbescherming	8
4.4	Houtopstanden	8
5	RESULTATEN	9
5.1	Gebiedsbescherming	9
5.2	Soortbescherming	13
5.3	Samenvatting	18
6	CONCLUSIE	19
6.1	Conclusies soort- en gebiedsbescherming	19
7	LITERATUURLIJST	21
7.1	Referenties	21
7.2	Gebruikte websites	21
7.3	Overige geraadpleegde bronnen	22

BIJLAGEN

1. Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen GNN en GO (deelgebied 175)

1 INLEIDING

In opdracht van de heer J. Witjes is door Buro Ontwerp & Omgeving een quickscan natuurtoets uitgevoerd aan de Meentsestraat 106 te Giesbeek. Het plan voorziet in de realisatie van één vrijstaande woning.

Het doel van de natuurtoets is om een indicatie te krijgen van de aanwezigheid en (mogelijke) effecten van de ingreep op beschermde gebieden en dier- en plantensoorten. Uit deze natuurtoets moet blijken of er nadelige effecten zijn op gebieden met een speciale beschermingsstatus, namelijk: Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland en de Groene Ontwikkelingszone. Vervolgens worden de mogelijke effecten onderzocht op onder de Wet natuurbescherming beschermde dier- en plantensoorten. Als (nadelige) effecten niet uit te sluiten zijn moet nader onderzoek plaatsvinden, moeten er mitigerende/compenserende maatregelen getroffen worden en/of eventueel een ontheffing van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd. Deze natuurtoets is gebaseerd op bureauonderzoek en een veldonderzoek.

In het voorliggende rapport worden achtereenvolgens het projectgebied (hoofdstuk 2), de werkwijze (hoofdstuk 3), het beleidskader (hoofdstuk 4), de resultaten (hoofdstuk 5) en de conclusie (hoofdstuk 6) beschreven.

2 PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN

2.1 Beschrijving projectgebied

Het projectgebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Giesbeek en wordt begrensd door de Meentsestraat aan de zuidzijde en woonpercelen aan de noord-, oost- en westzijde. Het projectgebied is dicht bij de haven gelegen. Op hetzelfde perceel als het projectgebied is reeds een vrijstaande woning aanwezig. Het voornemen bestaat om naast de bestaande woning een extra vrijstaande woning te realiseren. De locatie voor de beoogde woning wordt in de huidige situatie gebruikt als tuin. Op onderstaande afbeelding is de ligging van het projectgebied weergegeven (figuur 1).

Figuur 1. Ligging projectgebied (rood kader) aan de Meentsestraat.

2.2 Algemene constatering

Het projectgebied bestaat uit een tuin behorende tot de Meentsestraat 106. Het betreft een grasperceel en enkele perkjes met aangeplante struiken en planten. Aan de voorzijde van de tuin staan twee corniferen die verwijderd worden om de ontwikkeling mogelijk te maken. Verder is er een oud houten schuurtje aanwezig in het midden van het gebied en een hazelaar. Deze worden beiden verwijderd om de ontwikkeling mogelijk te maken. Daarnaast bevindt zich een wilg achterin de tuin die mogelijk ook verwijderd wordt. Ten slotte is er een kippenren aanwezig maar die blijft bij de ontwikkeling van het woonhuis behouden. Figuur 2 geeft een impressie van het projectgebied.

Figuur 2. Impressie van het projectgebied. Linksboven de voorzijde van de tuin met de twee corniferen, linksonder het oude houten schuurtje en rechts de hazelaar en wilg in de achterzijde van de tuin.

2.3 Geplande werkzaamheden

De opdrachtgever is voornemens om in de tuin, naast de bestaande woning, een extra vrijstaande woning te realiseren.

3 WERKWIJZE

3.1 Bureauonderzoek

Voorafgaand aan het veldbezoek is onderzoek gedaan naar de ligging van het gebied t.o.v. beschermde natuurgebieden, de voorkomende habitats en de verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en rondom het gebied. De bronnen die hiervoor zijn geraadpleegd zijn te vinden in de literatuurlijst (zie hoofdstuk 7).

3.2 Veldbezoek

Het veldbezoek is uitgevoerd op 5 maart 2021 en vond plaats van 14:30 tot 15:15. Tijdens het veldbezoek was het zonnig en vrijwel onbewolkt. Er stond een matige wind (N3) en het was 7 graden Celsius. Er is gekeken naar het terrein en de geschiktheid hiervan voor beschermde planten- en diersoorten. Ook is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten, met inbegrip van sporen als braakballen, uitwerpselen, nesten en andere mogelijke verblijfplaatsen.

3.3 Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de huidige wet- en regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van het projectgebied voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van deze soorten.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan natuurtoets geldig is voor een periode van maximaal drie jaar, tenzij de ecologische omstandigheden in deze periode wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, of wanneer inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan drie jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de natuurtoets opnieuw te onderzoeken.

4 BELEIDSKADER

4.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) heeft als doel de natuur te beschermen, te ontwikkelen en de biologische diversiteit te behouden en herstellen. Voor ruimtelijke ingrepen zijn naast de algemene zorgplicht (artikel 1.11) ook hoofdstuk 2 (Natura 2000-gebieden), hoofdstuk 3 (soortenbescherming) en hoofdstuk 4 (houtopstanden) van de Wnb van belang. Beschermde gebieden die geen deel uitmaken van het Natura 2000-netwerk zijn gebieden die behoren tot Natuurnetwerk Nederland of de Groene Ontwikkelingszone. Deze gebieden vallen echter niet onder de Wnb, maar worden op provinciaal niveau beschermd.

4.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden zijn aangewezen op basis van de Vogel- en Habitatrichtlijn van de Europese Unie. Dit zijn gebieden waarin habitats en soorten beschermd worden die van Europees belang zijn. Per Natura 2000-gebied zijn specifieke instandhoudingsdoelen opgesteld. Projecten en andere handelingen die negatieve effecten hebben op de kwaliteit van de habitats en/of de instandhoudingsdoelen van het gebied mogen niet plaatsvinden zonder een vergunning. Dit geldt niet alleen voor projecten en handelingen binnen het Natura 2000-gebied. Ook projecten en handelingen aangrenzend of buiten het gebied kunnen negatieve effecten veroorzaken.

Natuurnetwerk Nederland

Natuurnetwerk Nederland (NNN) bestaat uit een netwerk van natuurgebieden en heeft als doel deze beter met elkaar en omringende agrarische gebieden te verbinden. In Gelderland zijn deze gebieden bekend als het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Het NNN is niet meegenomen in de Wnb; provincies wijzen zelf gebieden aan en dragen de verantwoordelijkheid voor het NNN en zijn behoud en ontwikkeling. In Gelderland zijn de GNN-gebieden aangewezen in de Provinciale Omgevingsvisie en beschermd volgens de bijbehorende Provinciale Omgevingsverordening (Provincie Gelderland, 2018^{ab}).

Ruimtelijke ingrepen mogen de kenmerken en waarden van het NNN niet schaden. Dit wordt gewaarborgd door het 'nee, tenzij'-principe. Dit houdt in dat de voorgenomen ontwikkeling geen doorgang kan vinden als er sprake is van significant negatieve effecten, tenzij wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- De ontwikkeling moet van groot openbaar belang zijn;
- Er zijn geen reële alternatieven;
- Negatieve effecten op oppervlakte, samenhang en wezenlijke kenmerken en waarden worden zoveel mogelijk beperkt en de overblijvende effecten worden gelijkwaardig gecompenseerd.

Groene ontwikkelingszone

Om de samenhang van de natuur in het Gelders Natuurnetwerk te beschermen wil de provincie verbindingzones aanleggen in de Groene Ontwikkelingszone. Het bestaat uit terreinen met een andere bestemming dan natuur die vervlochten zijn met het GNN. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn in principe niet toegestaan als deze een significant negatief effect hebben op de kernkwaliteiten. Net als de GNN-gebieden is de Groene Ontwikkelingszone aangewezen in de Provinciale Omgevingsvisie en beschermd volgens de bijbehorende Provinciale Omgevingsverordening (Provincie Gelderland, 2018^{ab}).

4.3 Soortbescherming

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes voor soorten:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Wnb § 3.1)
- Beschermingsregime soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het verdrag van Bern en bijlage I van het verdrag van Bonn (Wnb § 3.2)
- Beschermingsregime andere soorten (Wnb § 3.3)

In bovengenoemde paragrafen uit het Wnb zijn verbodspalingen vastgesteld en is vastgesteld voor welke handelingen een vrijstelling verleend kan worden. De verbodsbepalingen houden in dat vogels en andere beschermde soorten niet gedood of opzettelijk gestoord mogen worden en nesten, voortplantings- en rustplaatsen niet beschadigd mogen worden. Verder mogen beschermde planten niet geplukt of vernield worden. Als de werkzaamheden van het project leiden tot het overtreden van deze verbodsbepalingen moet worden nagegaan of een provinciale vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden verkregen.

4.4 Houtopstanden

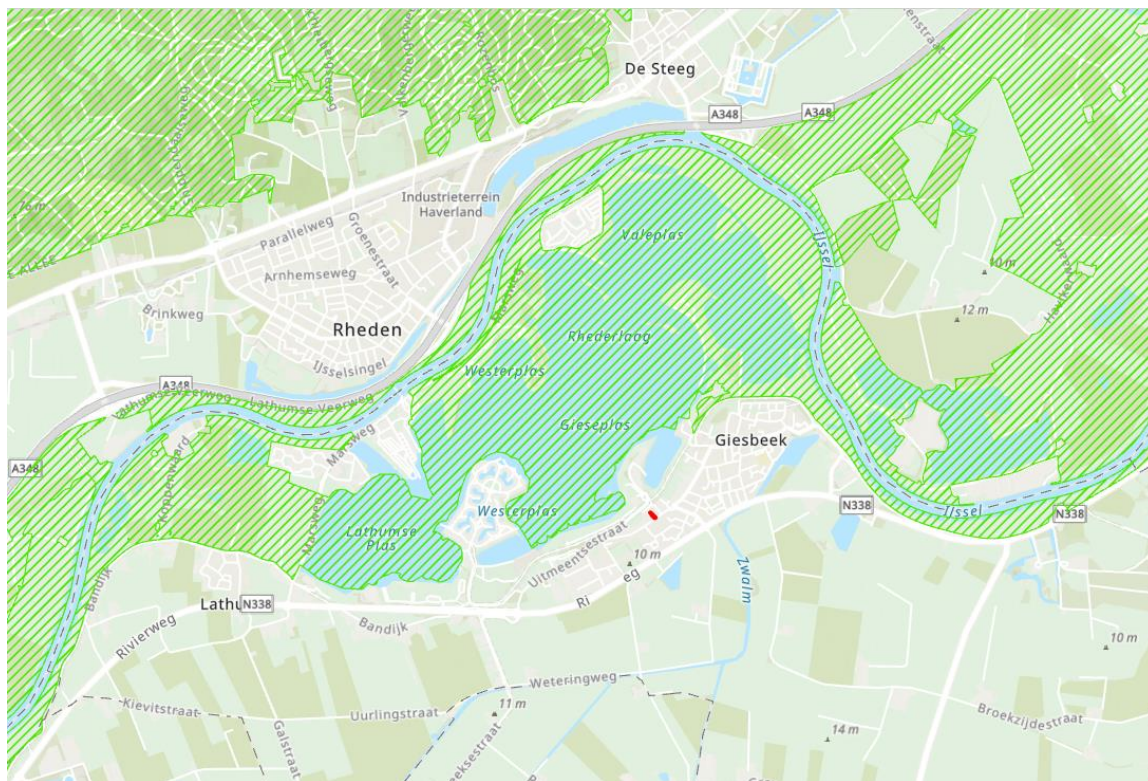
Als houtopstanden buiten de bebouwde kom worden geveld kan er een meld- en herbepantingsplicht gelden. Dergelijke houtopstanden worden in de Wet natuurbescherming omschreven als een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend die een oppervlakte van 10 are of meer beslaan. Ook wordt een rijbeplanting van meer dan 20 bomen als houtopstand gerekend (Wnb §4.1). Omdat het perceel binnen de bebouwde kom valt is er geen vergunning nodig in het kader van de Wet natuurbescherming. Voor de kap van houtopstanden binnen de bebouwde kom geldt gemeentelijke regelgeving.

5 RESULTATEN

5.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000

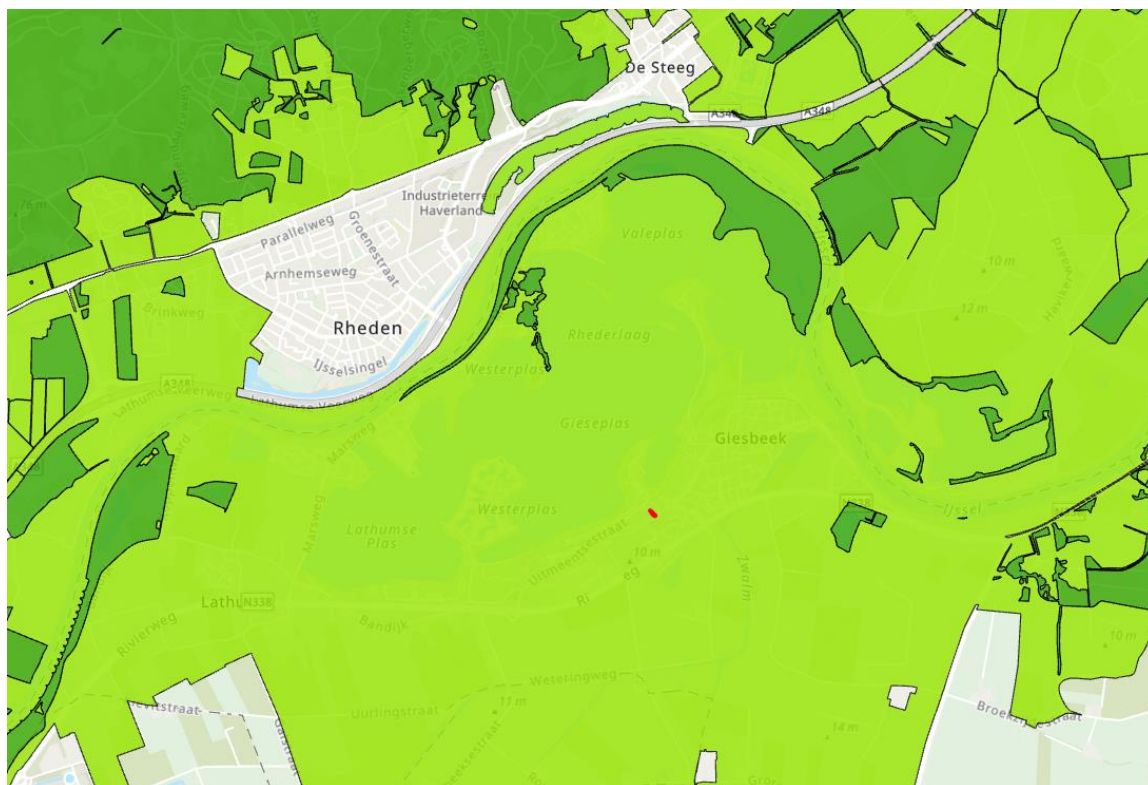
Het projectgebied ligt op ca. 185 m ten zuidoosten van het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' en 2,8 km ten zuiden van 'Veluwe'. Overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 km afstand (figuur 4).

Figuur 4. Ligging projectgebied (rood) t.o.v. de Natura 2000-gebieden (groen).

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op 185 m afstand van het projectgebied. Verstoringen die bij woningbouw aan bod kunnen komen zijn oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, optische verstoring, verstoring door geluid/licht/trilling en verstoring door mechanische effecten. Gezien de kleinschaligheid van de ontwikkeling en de ligging binnen de bebouwde kom worden bovenstaande verstoringen echter niet verwacht op de Natura 2000-gebieden. Er wordt wel geadviseerd om een AERIUS-berekening uit te voeren voor de ontwikkeling op deze locatie. Op deze manier kunnen negatieve effecten als vermessing en verzuring door stikstofdepositie worden berekend en eventueel worden uitgesloten.

Het projectgebied is gelegen binnen de Groene Ontwikkelingszone (GO) en ligt op circa 1,22 km afstand van gebieden die behoren tot het Gelders Natuurnetwerk (GNN) (figuur 5). Gezien de ligging buiten het GNN worden de kernkwaliteiten van het GNN tijdens de werkzaamheden niet aangetast.

Figuur 5. Globale ligging projectgebied (rood) t.o.v. het Gelders Natuurnetwerk (donkergroen) en de Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen)

Om te bepalen of de werkzaamheden negatieve effecten hebben op de Groene Ontwikkelingszone is gekeken naar de kernkwaliteiten en de ontwikkelingsdoelen in dit gebied (bijlage 1). Dit deelgebied van de GO staat bekend als de IJsseluiterwaarden IJsselkop – Giesbeek (175). Hieronder worden de effecten van de werkzaamheden per kernkwaliteit uiteengezet:

Matig dynamische rivier met geologische en geomorfologische dynamiek, water-, sediment- en diasporentransport; ecologisch kerngebied (Natura 2000-gebied) én verbinding tussen Midden-Europa en de Noordzeekust

Deze kernkwaliteit heeft betrekking op de rivier de IJssel en is niet van toepassing op de bebouwde kom van Giesbeek. Effecten op deze kernkwaliteit zijn daarom niet aan de orde. Een versterking van deze kernkwaliteit is eveneens niet relevant.

Onderdeel van Nationaal Landschap Veluwe

Deze werkzaamheden vinden plaats op een beperkte schaal binnen de bebouwde kom van Giesbeek. Negatieve effecten op deze kernkwaliteit zijn daarom niet aan de orde. Een versterking van deze kernkwaliteit is eveneens niet relevant.

Grotendeels vergraven voor klei- en zandwinning; enkele onvergraven stroomruggen met stroomdalgrasland (Velperwaarden) en glanshaverhooiland (Vaalwaard)

Deze werkzaamheden hebben betrekking op klei- en zandwinninggebieden en associaties van plantengemeenschappen die zich buiten de bebouwde kom bevinden. Negatieve effecten op deze kernkwaliteit zijn daarom niet aan de orde en een versterking van deze waarden is niet mogelijk binnen de begrenzing van het projectgebied.

Beekhuizense Beek mondt uit in de IJssel

De Beekhuizense Beek mondt in de IJssel uit ter hoogte van Rheden aan de westelijke oever van de rivier. De werkzaamheden hebben geen effect op de loop van de rivier. Deze kernkwaliteit wordt daarom niet aangetast en versterking van deze waarden is niet aan de orde.

Het vanuit ecologisch opzicht samenhangend geheel van landgoederen en beken in de Zuidelijke IJsselvallei waarin soorten als de das, amfibieën en vleermuizen voorkomen.

Het projectgebied bevindt zich binnen de bebouwde kom, maakt geen deel uit van een landgoed en ligt niet langs een beek. De werkzaamheden zullen dan ook geen negatief effect hebben op deze leefgebieden van de das, amfibieën en vleermuizen. Gezien de ligging binnen de bebouwde kom is het niet mogelijk om deze kernkwaliteit substantieel te versterken. Het is wel mogelijk om de lokale vleermuispopulatie te ondersteunen door bijvoorbeeld vleermuisvriendelijk te bouwen. Hierbij kan gedacht worden aan het realiseren van open stootvoegen die toegang bieden tot de spouw of het toepassen van ingemetselde vleermuis kasten. Verder wordt aangeraden zo min mogelijk lichtbronnen te gebruiken of vleermuisvriendelijk (amberkleurige) verlichting toe te passen.

Het plaatselijk bewaard gebleven reliëf en de daarmee samenhangende variatie en hoge kwaliteit van de natuur in de IJsseluiterwaarden, ook hagen als ecologische infrastructuur

Door de ligging binnen de bebouwde kom is er geen sprake van een groot verschil in reliëf en is deze kernkwaliteit voor vele diersoorten niet relevant als ecologische infrastructuur. Het projectgebied sluit niet aan op een bestaande hagenstructuur en bevindt zich ook niet in de IJsseluiterwaarden. Deze kernkwaliteit wordt daarom niet aangetast en versterking van deze waarde is niet aan de orde.

Leefgebied rugstreeppad

De rugstreeppad is een soort die gebruik maakt van tijdelijke poeltjes en plassen die 's zomers opdrogen. Ook sloten en vennen kunnen worden gebruikt. In het projectgebied zijn geen geschikte voortplantingsbiotopen aanwezig, waardoor negatieve effecten op deze kernkwaliteit kunnen worden uitgesloten. Gezien de ligging binnen de bebouwde kom is het niet mogelijk om deze kernkwaliteit substantieel te versterken.

Leefgebied das

De das komt voor in bosrijke gebieden en maakt gebruik van houtwallen om door het open landschap te navigeren. Gezien de habitatkeuze van de soort kunnen negatieve effecten worden uitgesloten. Omdat het projectgebied binnen de bebouwde kom ligt is het ook niet mogelijk om deze kernkwaliteit substantieel te versterken.

Leefgebied steenuil

De steenuil is een soort die voorkomt in kleinschalige cultuurlandschappen. Steenuilen broeden meestal in boomholten, nestkasten of nauwe ruimtes in gebouwen, bijvoorbeeld tussen de dakbedekking en het beschot van oude boerderijen. Buiten de bebouwde kom van Giesbeek kan de soort dan ook worden aangetroffen. Omdat het projectgebied echter binnen de bebouwde kom ligt kunnen negatieve effecten op deze kernkwaliteit worden uitgesloten. Ook is het daarom niet mogelijk om deze kernkwaliteit substantieel te versterken.

Weidse vergezichten over de rivier en vaak fraai zicht op de stuwwallen (Veluwezoom)

Het projectgebied ligt binnen de bebouwde kom op een afstand van 1.440 meter van de IJssel. Hierdoor kunnen negatieve effecten op deze kernkwaliteit worden uitgesloten. Ook is het niet mogelijk om deze kernkwaliteit substantieel te versterken.

Onbebouwdheid van de uiterwaarden (enkele boerderijen op pollen, steenfabrieken, jachthavens, waterstaatswerken)

Het projectgebied ligt binnen de bebouwde kom op een afstand van 1.050 meter van de uiterwaarden. Omdat het projectgebied niet in de uiterwaarden ligt zijn negatieve effecten op deze kernkwaliteit niet aan de orde. Een versterking van deze kernkwaliteit is eveneens niet relevant.

Rust, ruimte en donkerte m.u.v. de omgeving van stedelijke gebieden

Het projectgebied ligt binnen de bebouwde kom en deze kernkwaliteit is daarom niet als zodanig van toepassing.

Het is te concluderen dat de kernkwaliteiten van het GO, waarin het projectgebied gelegen is, niet aangetast worden. Ontwikkelingen in de GO zijn volgens de omgevingsverordening niet zonder meer mogelijk zonder substantiële versterking van de kernkwaliteiten. Deze ontwikkeling is kleinschalig. Het projectgebied heeft in de huidige situatie de bestemming wonen en dit zal in de toekomst zo blijven.

Compensatie voor deze kleinschalige ontwikkeling is overbodig, gezien er geen grote bijdrage geleverd kan worden vanuit dit kleine gebied binnen de bebouwde kom die de kernkwaliteiten van het GO substantieel versterkt. Deze kernkwaliteiten hebben ook voornamelijk betrekking op buitengebieden. Als er versterking gewenst is, kan gedacht worden aan vleermuisvriendelijk of natuurinclusief bouwen of het landschappelijk inpassen van de nieuwe woning. Daarnaast is het een optie om de ecologische samenhang van het gebied te vergroten, door bijvoorbeeld inheemse planten en groenblijvende struiken aan te planten. Een overzicht van de effecten op de kernkwaliteiten zijn in de onderstaande tabel nog eens weergegeven.

Kernkwaliteit	Negatieve effecten
Matig dynamische rivier met geologische en geomorfologische dynamiek, water-, sediment- en diasporetransport; ecologisch kerngebied (Natura 2000-gebied) én verbinding tussen Mid-den-Europa en de Noordzeekust	Nee
Onderdeel van Nationaal Landschap Veluwe	Nee
Grotendeels vergraven voor klei- en zandwinning; enkele on-vergraven stroomruggen met stroomdalgrasland (Velperwaar-den) en glanshaverhooiland (Vaalwaard)	Nee
Beekhuizense Beek mondt uit in de IJssel	Nee
Het vanuit ecologisch opzicht samenhangend geheel van land-goederen en beken in de Zuidelijke IJsselvallei waarin soorten als de das, amfibieën en vleermuizen voorkomen.	Nee, maar door vleermuisvriendelijk te bouwen kan de lokale populatie worden ondersteund.
Het plaatselijk bewaard gebleven reliëf en de daarmee samenhangende variatie en hoge kwaliteit van de natuur in de IJsseluiterwaarden, ook hagen als ecologische infrastructuur	Nee
Leefgebied rugstreeppad	Nee
Leefgebied das	Nee
Leefgebied steenuil	Nee
Weidse vergezichten over de rivier en vaak fraai zicht op de stuwwallen (Veluwezoom)	Nee
Onbebouwdheid van de uiterwaarden (enkele boerderijen op pollen, steenfabrieken, jachthavens, waterstaatswerken)	Nee
Rust, ruimte en donkerte m.u.v. de omgeving van stedelijke gebieden	Nee

Houtopstanden

Er zijn twee coniferen, een hazelaar en een wilg aanwezig in het projectgebied die (mogelijk) worden gekapt. Deze bomen vallen niet onder de definitie houtopstanden, zoals bedoeld in paragraaf 4.1 van de Wet natuurbescherming. De te kappen bomen bevinden zich namelijk binnen de bebouwde kom. Wel geldt er mogelijk gemeentelijke regelgeving voor de kap van deze bomen.

5.2 Soortbescherming

Vleermuizen

Op basis van openbare verspreidingsgegevens kunnen in de omgeving van het projectgebied de volgende vleermuissoorten voorkomen: Bosvleermuis, franjestaart, baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en watervleermuis. Alle vleermuissoorten vallen onder de Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb).

Verblijfplaatsen

Vleermuizen kunnen globaal worden opgedeeld in boombewonende soorten zoals de rosse vleermuis en gebouwde bewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis. Er zijn ook soorten die zowel gebouw- als boombewonend zijn. Vervolgens wordt er onderscheid gemaakt in typen verblijfplaatsen, bijvoorbeeld zomer- en paarverblijven.

Er zijn geen geschikte holtes aanwezig in de bomen die gekapt worden, waardoor negatieve effecten op boombewonende vleermuizen uitgesloten kunnen worden. Het woonhuis aan de Meentsestraat 106 bevat een geschikte nokrand die vleermuizen toegang kunnen bieden tot het gebouw. Dit woonhuis blijft echter behouden en eventuele aanvliegroutes of openingen blijven onaangetast. Hierdoor kunnen negatieve effecten op gebouwbewonende vleermuizen eveneens worden uitgesloten.

Vliegroutes

Vleermuizen volgen vaak lijnvormige elementen om heen en weer te bewegen tussen de verblijfplaatsen en foerageergebieden. Het behoud van lijnvormige landschapselementen is daarom van groot belang voor de instandhouding van vleermuispopulaties. Er worden bij de realisatie van de woning geen kwetsbare verbindingen aangetast. Omdat vleermuizen voldoende gelegenheid hebben om door het landschap te navigeren kunnen negatieve effecten op vliegroutes worden uitgesloten.

Foerageergebieden

De in Nederland voorkomende vleermuizen leven allemaal van insecten. Ze foerageren daarom op allerlei plekken waar veel vliegende insecten aanwezig zijn. Enkele voorbeelden van dit soort gebieden zijn windbeschutte plaatsen langs lijnvormige elementen (bijv. sloten, beken en houtwallen), maar ook open plekken in bosgebieden of langs oevers met rietkragen. Bij het verdwijnen van essentiële foerageergebieden gaan de verblijfplaatsen ook verloren. Geschikte elementen zijn echter niet aanwezig in het projectgebied, waardoor effecten op essentiële foerageergebieden kunnen worden uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Algemene soorten

Op basis van de openbare verspreidingsgegevens zijn verschillende algemene grondgebonden zoogdieren te verwachten in en rondom het projectgebied. Enkele voorbeelden hiervan zijn de egel en het konijn. Het is niet uit te sluiten dat deze zoogdieren in het projectgebied aanwezig zijn tijdens de werkzaamheden. Voor de meeste grondgebonden zoogdieren geldt in Gelderland een vrijstelling van de Wet natuurbescherming. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht (artikel 1.11 Wnb), waarbij alle handelingen die nadelige gevolgen veroorzaken achterwege gelaten moeten worden. Indien dit niet mogelijk is moeten maatregelen worden genomen om negatieve effecten te voorkomen of beperken.

Strikt beschermde soorten

Op basis van verspreidingsgegevens kunnen de bever, otter, eekhoorn, bunzing, damhert, edelhert, das, hermelijn, steenmarter, wezel en wild zwijn in de omgeving van het projectgebied voorkomen. De aanwezigheid van het damhert, edelhert en wild zwijn kan in het projectgebied worden uitgesloten. Het voorkomen van deze soorten heeft betrekking op de Veluwe, dat in hetzelfde kilometerhok gelegen is. De bever en de otter kunnen op voorhand worden uitgesloten omdat er geen aquatische elementen aanwezig zijn in het projectgebied. Daarnaast kunnen de das, bunzing, hermelijn en wezel ook op voorhand worden uitgesloten. Deze soorten hebben alleen vaste rust- en verblijfplaatsen in agrarisch landschap, kleinschalige cultuurlandschappen of bosgebieden en vermijden stedelijke gebieden (Zoogdiervereniging, 2021). Ten slotte kan de eekhoorn ook op voorhand worden uitgesloten omdat deze soort nestelt in bomen en er geen nesten aanwezig zijn in bomen binnen het projectgebied.

Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke als verblijfplaats. Het oude schuurtje zou eventueel geschikt kunnen zijn als verblijfplaats voor de steenmarter. Dit schuurtje is tijdens het veldbezoek gecontroleerd op sporen zoals prooiresten of een latrine. Sporen die duiden op de aanwezigheid van een steenmarter zijn echter niet waargenomen. Aangezien het een klein schuurtje betreft en deze in zijn geheel bekeken is kan hiermee de aanwezigheid van de steenmarter worden uitgesloten.

Vogels

Algemene soorten

Verschillende algemene vogelsoorten kunnen voorkomen in en rondom het projectgebied. Alle in het wild levende vogelsoorten mogen niet opzettelijk gestoord, gevangen of gedood worden volgens de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wnb). Tevens zijn alle vogelsoorten tijdens het broedseizoen beschermd. Hier geldt dat buiten het broedseizoen gewerkt moet worden om verstoring te voorkomen. Voor de meeste vogels kan worden aangenomen dat het broedseizoen van maart tot en met juli loopt, maar bij enkele soorten begint het seizoen eerder of loopt het langer door. Geldend hierbij is de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Strikt beschermde soorten

Van sommige vogelsoorten zijn de vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Binnen de bebouwde kom van Giesbeek kunnen dit de volgende soorten zijn: slechtvalk, buizerd, sperwer, ransuil, gierzwaluw, roek, grote gele kwikstaart en huismus. Van deze strikt beschermde soorten kunnen de buizerd en sperwer worden uitgesloten aangezien deze soorten in bosrijke gebieden en parken nestelen. Daarnaast kan de slechtvalk worden uitgesloten omdat deze enkel broedt op hoge gebouwen, welke niet aanwezig zijn binnen het projectgebied. De roek kan eveneens worden uitgesloten aangezien deze soort een koloniebroeder is die broedt in hoogopgaande bomen, welke niet aanwezig zijn binnen het projectgebied. Tenslotte kan de grote gele kwikstaart worden uitgesloten omdat deze nabij water voorkomt en er geen beekjes of soortgelijke aquatische elementen aanwezig zijn nabij het projectgebied.

De ransuil leeft in kleinschalige landbouwlandschappen, bosranden, parken en open bosgebieden. De soort broedt meestal in oude nesten van kraaien, eksters en soms in oude nesten van reigers, roofvogels of eekhoorns. Bij voorkeur bevinden deze zich in naaldbomen, maar ook in boomopslag, houtwallen en vrijstaande bomen (Vogelbescherming Nederland, 2021). In het projectgebied zijn twee coniferen aanwezig, maar deze bieden te weinig dekking om als rust- of nestplaats te dienen voor de ransuil. Daarnaast werden er geen sporen aangetroffen die wijzen op aanwezigheid van de soort. Negatieve effecten op de ransuil kunnen daarom worden uitgesloten.

De gierzwaluw is een soort die voorkomt in dorpen en steden waar hij broedt in donkere holtes, spleten en onder dakpannen van gebouwen op minimaal drie meter hoogte. Er zijn enkele openingen in het dak van het naastgelegen woonhuis aanwezig die zouden kunnen dienen als nestplaats voor de gierzwaluw. Echter zullen eventueel aanwezige gierzwaluwen geen negatieve effecten ondervinden aan de bouw van het woonhuis omdat invliegopeningen bereikbaar blijven. Negatieve effecten op de gierzwaluw kunnen daarom worden uitgesloten.

De huismus is een standvogel die gebonden is aan bebouwing en komt voornamelijk voor in dorpen en steden. De huismus broedt onder dakpannen en andere nissen in gebouwen. De eerste rij dakpannen van het woonhuis op de Meentsestraat 106 zijn niet toegankelijk voor de huismus, maar de woning heeft wel een geschikte nokrand. Er zijn tijdens het veldbezoek huismussen waargenomen rondom het projectgebied en bij woonhuizen aan de overkant van de straat. De locatie waar de nieuwe woning gerealiseerd wordt vormt echter geen geschikte nestlocatie. De groenperkjes binnen het projectgebied bieden namelijk onvoldoende schuilmogelijkheid voor de huismus. Hierdoor behoren de groenperkjes ook niet tot de functionele leefomgeving van de huismus. De waargenomen huismussen bevonden zich in groenblijvende struiken die bij de ontwikkeling behouden blijven. Verder bestaat de erfafscheiding aan de zijde van Meentsestraat 102 uit een groenblijvende struik die mogelijk tot de functionele leefomgeving behoort, maar deze blijft eveneens behouden. Zodoende kunnen negatieve effecten op de huismus worden uitgesloten.

Naast strikt beschermde soorten, staan er ook soorten in de Wet natuurbescherming beschreven waarvan het nest alleen jaarrond beschermd is als er zwaarwegende ecologische redenen zijn. Dit zijn voornamelijk holenbroeders, maar ook soorten die op of tegen gebouwen aan nestelen zoals de koolmees en pimpelmees. Tijdens het veldbezoek zijn er enkele koolmezen en een pimpelmees waargenomen. Het projectgebied vormt een geschikte broedbiotoop voor deze soorten, maar er zijn geen nesten waargenomen. Daarnaast zijn uitwijkmogelijkheden ruim voorradig, waardoor er geen ecologisch zwaarwegende redenen zijn om eventueel aanwezige nesten van deze soorten jaarrond te beschermen.

Reptielen en amfibieën

Algemene soorten

Op basis van de openbare verspreidingsgegevens zijn er verschillende algemene amfibieën te verwachten in en rondom het projectgebied. Enkele voorbeelden hiervan zijn de gewone pad en de bruine kikker. Voor de algemene amfibieën geldt een vrijstelling van de Wet natuurbescherming. Verder geldt wel de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb), waarbij handelingen die nadelige effecten hebben achterwege moeten worden gelaten. Indien dit niet mogelijk is moeten maatregelen worden genomen om negatieve effecten te voorkomen of beperken.

Strikt beschermde soorten

Uit de openbare beschikbare verspreidingsgegevens blijkt dat de gladde slang, zandhagedis, ringslang, levendbarende hagedis, hazelworm, rugstreeppad, kamsalamander en poelkikker in de omgeving van het projectgebied kunnen voorkomen. Al deze soorten worden beschermd volgens de Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wnb). De aanwezigheid van de ringslang, kamsalamander en poelkikker zijn op voorhand uit te sluiten vanwege de afwezigheid van aquatische elementen. De gladde slang, levendbarende hagedis en zandhagedis zijn eveneens op voorhand uit te sluiten omdat deze soorten voorkomen op heide en/of hoogveen-gebieden. Het voorkomen van deze soorten heeft betrekking op de nabijgelegen Veluwe. De hazelworm verblijft vaak onder vegetatie en dood hout en komt voornamelijk voor in open bossen, bosranden, heide-terreinen, houtwallen en bermen op zand- en lössgronden (RAVON, 2021^a). Deze soort kan eveneens worden uitgesloten vanwege het ongeschikte habitat en omdat recentelijke waarnemingen van deze soort afkomstig zijn van de Veluwezoom. De rugstreeppad komt voor op zandgrond en heeft ondiepe poelen nodig voor zijn voortplanting (RAVON, 2021^b). De aanwezigheid van de rugstreeppad kan worden uitgesloten door de afwezigheid van geschikt leefgebied.

Vlinders

Uit de openbare beschikbare verspreidingsgegevens blijkt dat de grote vos, sleedoornpage, kleine ijsvogelvlinder en grote weerschijnvlinder eventueel te verwachten zijn in de omgeving van het projectgebied. Deze soorten zijn nationaal beschermd volgens artikel 3.10 van de Wnb.

De grote vos is een zeldzame, migrerende vlinder die haar eitjes legt rond de bovenste takken van hoogopgaande bomen. In Nederland worden vooral iepen, maar ook sommige wilgensoorten, de pruim en zoete kers gebruikt als waardplant (Nederlands Soortenregister, 2021). De soort overwintert als vlinder in oude, houten schuren of in holle bomen. Tijdens het veldbezoek is de oude houten schuur onderzocht op de aanwezigheid van overwinterende vlinders, maar deze werden niet aangetroffen. Verder zijn er geen geschikte waardplanten of holle bomen die kunnen dienen als overwinteringslocaties voor de soort, waardoor negatieve effecten kunnen worden uitgesloten.

De sleedoornpage komt voor in houtwallen, bosranden en sleedoornstruwelen. Waardplanten van de soort zijn verschillende *Prunus*-soorten, waaronder de sleedoorn (De Vlinderstichting, 2021). In de periode waarin het veldbezoek is uitgevoerd is de soort waar te nemen als ei in okselknoppen van struweel. In het projectgebied zijn echter geen waardplanten aanwezig, waardoor negatieve effecten op de sleedoornpage kunnen worden uitgesloten.

De kleine ijsvogelvlinder gebruikt de wilde kamperfoelie als waardplant en komt voornamelijk voor rond bosranden van loof- en gemengde bossen (De Vlinderstichting, 2018). Er zijn geen geschikte waardplanten aanwezig binnen het projectgebied. Negatieve effecten op de kleine ijsvogelvlinder kunnen daarom worden uitgesloten.

De grote weerschijnvlinder gebruikt de boswilg en grauwe wilg als waardplant en komt voornamelijk voor rond oude, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of bossen langs beekdalén. In de periode waarin het veldbezoek is uitgevoerd overwintert de soort als rups tussen boomschors van de waardplant (De Vlinderstichting, 2020^a). De aanwezige wilg betreft niet een van de waardplanten. Desondanks is de wilg tijdens het veldbezoek onderzocht op de aanwezigheid van de grote weerschijnvlinder, maar deze werd niet aangetroffen. Vanwege de afwezigheid van de waardplanten en een geschikte habitat kunnen negatieve effecten op de grote weerschijnvlinder zijn uitgesloten.

Overige beschermde diersoorten

Van de overige beschermde diersoorten kunnen de gevlekte witsnuitlibel, beekrombout en het vliegend hert voorkomen rondom het projectgebied. De gevlekte witsnuitlibel en de beekrombout zijn beschermde libellen. De aanwezigheid van deze soorten is echter uit te sluiten omdat er geen oppervlaktewater aanwezig is in het projectgebied. De aanwezigheid van het vliegend hert is tevens uit te sluiten omdat het voorkomen van deze soort betrekking heeft op de Veluwe, dat in hetzelfde kilometerhok gelegen is als het projectgebied. Verder kan de aanwezigheid van beschermde vissen en weekdieren rondom het projectgebied worden uitgesloten. Er is namelijk geen oppervlaktewater aanwezig in het projectgebied, waardoor het gebied ongeschikt is voor deze soortgroepen.

Vaatplanten

Op basis van de openbare verspreidingsgegevens blijkt dat enkel de grote leeuwenklauw eventueel te verwachten is in de omgeving van het projectgebied. Deze soort is nationaal beschermd volgens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming en komt voor in het kilometerhok dat direct onder het projectgebied gelegen is. De grote leeuwenklauw komt voor langs wegbermen, graanakkers, rivieroeverwallen, sloothellingen, braakliggende terreinen, dijken en spoorwegen. Het projectgebied bestaat uit een tuin met gazon en aangeplante soorten die goed worden verzorgd. Het projectgebied vormt geen geschikte habitat voor de soort, waardoor de aanwezigheid van de grote leeuwenklauw kan worden uitgesloten.

Verder zijn tijdens het veldbezoek algemene soorten waargenomen zoals gewone klimop, gewone laurierkers, hazelaar en wilg. De soorten die voorkomen in het projectgebied zijn allen aangeplant.

5.3 Samenvatting

Onderstaande tabel geeft de soorten die (mogelijk) aanwezig zijn weer, de effecten waar ze last van hebben en eventuele vervolgstappen die genomen moeten worden.

Soortgroep	Soort(en)	Aanwezigheid	Mogelijk effect	Opmerkingen
Grondgebonden zoogdiersoorten	Algemene soorten	Mogelijk	Nee*	-
	Strikt beschermde soorten	Nee	-	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen gebouwbewonende soorten	Nee	-	-
	Verblijfplaatsen boom-bewonende soorten	Nee	-	-
	Foerageergebieden	Nee	-	-
	Vliegroutes	Nee	-	-
Vogels	Algemene soorten	Mogelijk	Verstoring nestplaatsen	Werken buiten het vogelbroedseizoen
	Strikt beschermde soorten	Nee	-	-
Reptielen en amfibieën	Algemene soorten	Mogelijk	Nee*	-
	Strikt beschermde soorten	Nee	-	-
Overige diersoorten	Strikt beschermde soorten	Nee	-	-
Vaatplanten	Strikt beschermde soorten	Nee	-	-

*Er dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht.

6 CONCLUSIE

6.1 Conclusies soort- en gebiedsbescherming

Er is onderzoek gedaan naar de mogelijke effecten van het project op beschermde natuurgebieden. Daarnaast zijn de mogelijke effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten (Wnb) onderzocht. In het projectgebied zijn potentiële verblijfsfuncties van beschermde soorten geconstateerd. Deze worden in dit hoofdstuk verder toegelicht.

Gebiedsbescherming

Er worden geen negatieve effecten verwacht op de Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde gebied bevindt zich op 185 meter, maar gezien de kleinschaligheid van de ontwikkeling worden er geen negatieve effecten verwacht als versnippering, vervuiling of verstoring door trilling en geluid. Er wordt wel geadviseerd een AERIUS-berekening uit te voeren i.v.m. de realisatie en het gebruik van de nieuwe woning. Hiermee kunnen negatieve effecten als vermessing en verzuring door stikstofdepositie worden berekend en eventueel worden uitgesloten.

Daarnaast ligt het projectgebied op circa 1,22 km afstand van gebieden die behoren tot het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en binnen de Groene Ontwikkelingszone (GO). Gezien de ligging buiten de GNN-gebieden worden de kernkwaliteiten van het GNN niet aangetast. De mogelijke effecten op de kernkwaliteiten van de GO zijn toegelicht in hoofdstuk 5. Hieruit blijkt dat deze eveneens niet aangetast worden. Ontwikkelingen in de GO zijn volgens de omgevingsverordening niet zonder meer mogelijk zonder substantiële versterking van de kernkwaliteiten. Compensatie voor deze kleinschalige ontwikkeling is overbodig gezien er geen grote bijdrage geleverd kan worden vanuit dit kleine gebied binnen de bebouwde kom die kernkwaliteiten van de GO substantieel versterkt.

Het is wel mogelijk om de lokale vleermuispopulatie te ondersteunen door bijvoorbeeld vleermuisvriendelijk te bouwen. Hierbij kan gedacht worden aan het realiseren van open stootvoegen die toegang bieden tot de spouw of het toepassen van ingemetselde vleermuiskasten. Verder wordt aangeraden zo min mogelijk buitenverlichting te gebruiken of vleermuisvriendelijk (amberkleurige) verlichting toe te passen. Daarnaast kan gedacht worden aan natuurinclusief bouwen of het landschappelijk inpassen van de nieuwe woning. Voor de biodiversiteit wordt aangeraden om zoveel mogelijk begroeiing rondom de nieuw te bouwen woning te behouden of terug te brengen in de toekomstige situatie. Ten slotte is het een optie om de ecologische samenhang van het gebied te vergroten, door bijvoorbeeld inheemse planten en groenblijvende struiken aan te planten.

Houtopstanden

Er zijn twee coniferen aanwezig die gekapt worden. Deze coniferen vallen niet onder de definitie houtopstanden, zoals bedoeld in paragraaf 4.1 van de Wet natuurbescherming, omdat ze zich bevinden binnen de bebouwde kom. Wel geldt er mogelijk gemeentelijke regelgeving voor de kap van deze bomen.

Soortbescherming

Naar aanleiding van de quickscan kan worden geconcludeerd dat er geen strikt beschermde plant- en diersoorten voorkomen in het projectgebied. Er is daarom geen nader ecologisch onderzoek nodig en de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder een ontheffing van de Wet natuurbescherming.

Algemene soorten

Het kan zijn dat er tijdens de werkzaamheden algemene diersoorten op het perceel voorkomen. Hierbij moet de algemene zorgplicht in acht worden genomen (artikel 1.11 Wnb). In verband met eventuele aanwezigheid van algemene vogelsoorten tijdens de werkzaamheden moet de sloop en het verwijderen van begroeiing buiten het vogelbroedseizoen worden uitgevoerd. Voor de meeste vogels kan worden aangenomen dat het broedseizoen van maart tot en met juli loopt, maar bij enkele soorten begint het seizoen eerder of loopt het langer door. Geldend hierbij is de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Eventueel kan er ook voorafgaand aan de werkzaamheden een controle plaatsvinden om de aanwezigheid van broedende vogels binnen het projectgebied uit te sluiten.

7 LITERATUURLIJST

7.1 Referenties

BIJ12 (2017). *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, Pipistrellus pipistrellus, versie 1.0, juli 2017*. Utrecht, Nederland: BIJ12

Nederlands Soortenregister (2021). *Grote vos, Nymphalis polychloros*. Geraadpleegd op 5 maart 2021 via https://www.nederlandsesoorten.nl/linnaeus_ng/app/views/species/nsr_taxon.php?id=168189&cat=152

Provincie Gelderland (2018^a). *Omgevingsvisie Gaaf Gelderland*. Arnhem, Nederland: Provincie Gelderland.

Provincie Gelderland (2018^b). *Geconsolideerde Omgevingsverordening (december 2018)*. Arnhem, Nederland: Provincie Gelderland.

RAVON (2021^a). *Hazelworm, Anguis fragilis*. Geraadpleegd op 10 maart 2021 via <https://www.ravon.nl/Soor-ten/Soortinformatie/hazelworm>

RAVON (2021^b). *Rugstreeppad, Epidalea calamita*. Geraadpleegd op 10 maart 2021 via <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/rugstreeppad>

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging (2021). *Vleermuisprotocol 2021, januari 2021*. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl

De Vlinderstichting (2021^a). *Grote weerschijnvlinder, Apatura iris*. Geraadpleegd op 5 maart 2021 via <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/grote-weerschijnvlinder>

De Vlinderstichting (2021^b). *Kleine ijsvogelvlinder, Limenitis camilla*. Geraadpleegd op 5 maart 2021 via <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/kleine-ijsvogelvlinder>

De Vlinderstichting (2021^c). *Sleedoornpage, Thecla betulae*. Geraadpleegd op 5 maart 2021 via <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/sleedoornpage>

Vogelbescherming Nederland (2021). *Ransuil*. Geraadpleegd op 5 maart 2021 via <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/ransuil>

Zoogdiervereniging (2021). *Das*. Geraadpleegd op 5 maart 2021 via <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/das>

7.2 Gebruikte websites

www.pdok.nl

www.ravon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.waarneming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

7.3 Overige geraadpleegde bronnen

Dietz, C. & Kiefer, A. (2016). *Bats of Britain and Europe*. Londen, Verenigd Koninkrijk: Bloomsbury Publishing.

Jędrzejewski, W. & Sidorovich, V. (2010). *The art of tracking animals*. Białowieża, Polen: Mammal Research Institute Polish Academy of Sciences Białowieża.

Svensson, L., Mullaney, K. & Zetterström, D. (2009). *Birds of Europe (2e ed.)*. Londen, Verenigd Koninkrijk: HarperCollins Publishers.

Vogelbescherming Nederland & Stichting Veldonderzoek Flora en Fauna (2007). *Topografische atlas voor flora en fauna van Nederland (1e ed.)*. Papendrecht, Nederland: Mouthaan Grafisch Bedrijf.

BIJLAGE 1

Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen GNN en GO (deelgebied 175)